

Kristina Kovačević

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

ipibiblioteka@gmail.com

Irena Nježić

Fakultet veterinarske medicine, Univerzitet u Beogradu

biblioteka@vet.bg.ac.rs

Bibliotekari u akademskim ustanovama – veza između sticanja veština bibliotekara i povećanja kompleksnosti zahteva korisnika

Tokom obuke za upravljanje institucionalnim repozitorijumom Instituta za pedagoška istraživanja i Fakulteta veterinarske medicine, za vreme kovid-19 pandemije, uočeno je da postoji veliki broj veština koje bi bibliotekar trebalo da usvoji, kao što su: korišćenje bibliografskih alata, napredno pretraživanje baza *Web of Science*, *Scopus* i *PubMed*, izrada izveštaja o citiranosti na osnovu ovih baza, ukazivanje na prednosti i mane *Google Scholar*-a, uređivanje ORCID profila istraživača, provera vidljivosti institucionalnih časopisa u raznim bazama i prijavljivanje časopisa za indeksiranje u novim bazama. Ovi problemi prevaziđeni su okupljanjem grupe bibliotekara koji su prepoznali isti problem i koji su istovremeno imali želju da podelje svoje znanje kroz organizovane *Zoom* obuke. Praćenjem aktuelnih događaja putem *Twitter* i podešavanjem specijalizovanih automatskih obaveštenja na *Google* (*Google alerts*), praćenjem brojnih vebinara i gledanjem tutorijala, postignut je kontinuitet u praćenju aktuelnosti i primenjivanje istih u praksi. Na taj način se stiču znanja koja dalje omogućavaju da se vode obuke za druge bibliotekare, kao i istraživače, koji često ne znaju na koje sve načine bibliotekari mogu da im pomognu i olakšaju njihov istraživački proces. Kao najefektivniji pristup istraživačima, a pokušani su mnogi, pokazao se direktan razgovor sa svakim istraživačem ponaosob. Rezultat razgovora sa istraživačima i unapređivanja veština bibliotekara se ogledao u tome što su istraživači počeli da se obraćaju bibliotekarima ne samo za knjige, nego i sa zahtevima za razne vidove obuka. Kvalitativna analiza je pokazala da se kompleksnost zahteva povećala, što je dovelo do organizovanih obuka za istraživače i doktorande, kojih prethodno nije bilo.

Budući planovi obuhvataju upoznavanje istraživača sa aktuelnim inicijativama, koalicijama i propisima (Plan S, upravljanje istraživačkim podacima, DORA i dr.) koji direktno utiču na njihov naučno-istraživački rad, čime bi im naučno-istraživački proces bio znatno olakšan.

Ključne reči: akademske biblioteke, veštine, obuke, građenje zajednice, podrška istraživačkom procesu

Academic librarians – connection between gaining skills and the increase of the complexity of the user's requests

During the training for institutional repository administrators at the Institute for Educational Research and the Faculty of Veterinary Medicine, during the Covid-19 pandemic, the librarians at these institutions have realized that there were a number of skills they should have, which they unfortunately lacked: the use of reference managers, advanced search of databases such as the Web of Science, PubMed and Scopus, creating citation reports, updating researchers' ORCID profiles, pointing out pros and cons of Google Scholar, checking the visibility of institutional journals in various databases and registering journals for indexing in new databases. The librarians managed to overcome these obstacles by gathering a group of colleague librarians who were interested in gaining new skills, and who at the same time wanted to share their knowledge during scheduled Zoom sessions. By following current events via Twitter, by setting up Google keyword alerts, by attending numerous webinars and watching tutorials, we have managed to stay up to date with the current developments. We have managed to gain knowledge that has enabled us to train other librarians, but also to help researchers, who more than often do not realize in what ways librarians can support their research process. The most effective approach to the researchers, and we have tested many, has been an eye-to-eye conversation with them. The result of this approach was that they started to turn to librarians not only for books, but for various trainings. Qualitative analysis showed an increase in complexity of requests, which has led to organized trainings for PhD students and researchers for the first time.

Our further plans include informing researchers about current initiatives, coalitions and regulations (Plan S, RDM, DORA, etc.) that directly affect their scientific research, with the aim of facilitating the research process.

Keywords: Academic library, skills, training, community building, research support